

TÉMATY SEMINÁŘŮ

10. 10. Úvodní seminář, základní pojmy ve státovědě, definice státu

přečíst: a) shrnutí poradního stanoviska Mezinárodního soudního dvora v Haagu o jednostranném vyhlášení nezávislosti Kosova (<http://jdem.cz/cgmg44>)

pročíst: b) Václav Pavlíček a kol.: Ústavní právo a státověda. I. díl. Obecná státověda, Praha, 1998 (dále jen „učebnice“), kapitola III.

[G. Sorensen: Stát a mezinárodní vztahy, Portál 2005, str. 65–109 (kap. 4–6)]

17. 10. Modely vládnutí v historii

přečíst: a) Aristoteles: Athénská ústava, Praha, Arista a Baset, 2004, 42.–69. kapitola na str. 56–79; b) Montesquieu: O duchu zákonů. Plzeň, Aleš Čeněk, 2003, str. 189–202

Otázky k zamyšlení: V čem se popisované blíží dnešní realitě a v čem nikoliv? Bylo by vhodné se něčím inspirovat?

24. 10. Demokratické základy státu

přečíst: a) Jean Jacques Rousseau: O společenské smlouvě neboli o zásadách státního práva, Plzeň, Aleš Čeněk 2002, str. 12–30; b) Fareed Zakaria: Neliberální demokracie na vzestupu, Střední Evropa č. 81/1998, str. 20–35; c) Hamilton, Madison, Jay: Listy federalistů, Olomouc, 1994, list. č. 10

pročíst: d) Robert Dahl: O demokracii, Praha, 2001, str. 37–59; e) přehled právní úpravy referend v zemích EU (bude rozesláno)

Otázky k zamyšlení: Jaké jsou výhody a rizika přímé demokracie? Lze rizika omezit vhodným nastavením?

31. 10. Teorie ústavy a konstitucionalismus

přečíst: a) J. Kysela: Ústava mezi právem a politikou, Leges 2014, str. 198–253;

pročíst: b) přehled ústavně zakotvených dluhových brzd v zemích střední Evropy (bude rozesláno)

[R. Suchánek, V. Jirásková et al., Ústava České republiky v praxi, 15 let platnosti základního zákona, Leges 2009, str. 11–27.

P. Mlsna: Filozofické a ideové zdroje Ústavy ČR. In: P. Mlsna et al., Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy, Leges 2010, str. 15–44.]

Otázky k zamyšlení: Co by měla obsahovat dobrá ústava a co by naopak obsahovat neměla?

7. 11. Ústavní soudnictví

přečíst: a) shrnutí Kelsenovy představy o ústavním soudnictví; b) shrnutí případu Marbury v. Madison (obojí bude rozesláno);

pročíst: c) nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 27/09, dostupný z <http://nalus.usoud.cz/>

Otázky k zamyšlení: V čem se liší a v čem podobají evropská a americká koncepte přezkumu ústavnosti?

14. 11. Vývoj právní úpravy lidských práv a svobod; občanství

přečíst: a) rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Leyla Sahin v. Turecko (bude rozesláno)

pročíst: b) Pavel Holländer: Základy všeobecné státovědy, Plzeň, 2012, str. 153–199 (nebo předchozí vydání z roku 2009, str. 109–151)

Otázka k zamyšlení: Případ bude zadán na předchozím semináři.

21. 11. Struktura moci I.: Dělbá moci a formy vlády

přečíst: a) Giovanni Sartori: Srovnávací ústavní inženýrství, Praha, 2001, str. 91–146

[V. Jirásková: „Ústavní vzory“ – jejich přijetí a legitimita. In: P. Mlsna et al., Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy, Leges 2010, str. 174–189.

Ústavní postavení prezidenta republiky a způsob jeho volby, Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 4/2011, Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, str. 9–52 a 63–72 (statě autorů J. Kudrny, M. Antoše, J. Syllové, J. Reschové).]

Otázky k zamyšlení: Jaká forma vlády je optimální pro Českou republiku? Bylo by vhodné něco změnit?

28. 11. Struktura moci II.: Federalismus, decentralizace a mezinárodní integrace

přečíst: a) Hamilton, Madison, Jay: Listy federalistů, Olomouc, 1994, list. č. 14, 41–44 a 51
pročíst: b) ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci: zejm. preambule a čl. 1–9, 29–42 a 102; c) Blahož, Balaš, Klíma: Srovnávací ústavní právo, Plzeň, 2011, str. 297–335.

[V. Pavlíček a kol., Suverenita a evropská integrace, Právnická fakulta UK 1999, str. 9–47.]

Otázka k zamyšlení: Představme si, že by se z Evropské unie stala federace. Jaké by bylo optimální nastavení (kompetence, struktura orgánů, ustavování, vztah k členům apod.)?

5. 12. Parlament, jeho struktura a funkce

přečíst: a) Andrew Heywood: Politologie, Praha, 2008, str. 390–408; b) Jindřiška Syllová a kol.: Parlament ČR, Praha, 2008, str. 16–49

Otázky k zamyšlení: Má bikameralismus smysl i v unitárním státě? Pokud ano, jak by měl být nastavený?

9. 12. Volby a volební právo

přečíst: a) přehled fungování volebních systémů (bude rozesláno)

pročíst: b) nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 25/96, dostupný z <http://nalus.usoud.cz/>

Otázka k zamyšlení: Jak by měl vypadat optimální volební systém pro Českou republiku?

19. 12. rezerva, příprava ke zkoušce

Poznámka k literatuře

Výše uvedenou literaturu je třeba nastudovat na daný seminář. Kompletní seznam povinné a doporučené literatury ke zkoušce z předmětu Státověda je zveřejněn v dokumentech katedry ústavního práva.

Hodnocení seminářů

Nejvýše 10 % studentů zapsaných na seminář může získat 2 bonusové body pro písemnou zkoušku ze státovědy. V písemné zkoušce lze celkem získat 18 bodů, přičemž známky jsou udělovány takto: 18–16 bodů = 1, 15–13 bodů = 2, 12–10 bodů = 3, 9 a méně bodů = 4, tj. neprospěl/a. Pokud student získá v písemné zkoušce alespoň 10 bodů (tj. prospěje), přičtou se uvedené 2 body k jeho výsledku. Bonusové body tedy nemohou rozhodnout o tom, zda student zkoušku složí, mohou ale zlepšit výslednou známku.

Hodnocení pro tento účel bude odrážet jednak výsledky průběžných „pětiminutovek“, jednak aktivní a poučenou účast na seminářích. Podrobnosti budou sděleny na úvodním semináři.